

Dosarul nr.2r-338/2023
2-21188188-01-2r-27072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: G. Grozav))
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Alexandr Pastuhov,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/228 împotriva Valentinei Pastuhova și Alexandr Pastuhov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Alexandr Pastuhov, împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 21 decembrie 2021, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/228 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Pastuhova și Alexandr Pastuhov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de A.C.C. nr. 55/228. S-a încasat în mod solidar de la Valentina Pastuhova și Alexandr Pastuhov în beneficiul A.C.C. nr. 55/228, datoria formată pentru prestarea serviciilor locativ – comunale și pentru energia termică în mărime de 44 786,39 de lei, acumulată în perioada decembrie 2018 – septembrie 2021, dobânda de întârziere în mărime de 12 353,26 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 2 000 de lei, cheltuielile pentru expedierea corespondenței în mărime de 14,65 lei și taxa de stat în mărime de 1 714,19 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 16 martie 2023, Alexandr Pastuhov a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 05 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandr Pastuhov, împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat lui Alexandr Pastuhov că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1285,64 de lei

și că se stabilește termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză să lichideze neajunsurile menționate. S-a explicat apelantului că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită, conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Alexandr Pastuhov, împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 06 iulie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Alexandr Pastuhov a declarat recurs împotriva încheierii din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel și o consideră neîntemeiată și ilegală, deoarece a depus la Curtea de Apel Chișinău dovada achitării taxei de stat și apelul motivat.

Suplimentar, a invocat că dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO impune existența unei căi judiciare efective care să permită revendicarea drepturilor civile, or, fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

La 27 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului depus de Alexandr Pastuhov, pentru cunoștință (f.d. 91).

Prin referința depusă de A.C.C nr.55/228, s-a solicitat respingerea recursului declarat de Alexandr Pastuhov, împotriva încheierii din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca neîntemeiat (f.d. 94/96).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 09 iunie 2023, iar potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău cu nr. de ieșire 5775, anexată la materialele dosarului, copia încheierii recurate a fost expediată în adresa lui Alexandr Pastuhov, la 16 iunie 2023 (f.d. 84), însă, la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent.

Prin urmare, recursul declarat de Alexandr Pastuhov, împotriva încheierii din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este depus în termen.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul,

probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 15 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/228 împotriva Valentinei Pastuhova și Alexandr Pastuhov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 58).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 16 martie 2023, Alexandr Pastuhov a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f.d. 61).

Prin încheierea din 05 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandr Pastuhov, împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat lui Alexandr Pastuhov că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1285,64 de lei, stabilindu-i un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru lichidarea neajunsurilor menționate (f.d. 72/73).

Copia încheierii din 05 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelantului Alexandr Pastuhov, la data de 19 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 75).

Totodată, potrivit informației publicate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, corespondența destinată lui Alexandr Pastuhov i-a fost livrată la 19 mai 2023 (f.d. 98).

Prin urmare, termenul de 10 zile acordat apelantului și-a început cursul la 20 mai 2023 și a expirat la 29 mai 2023 (zi de miercuri), iar apelantul nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 05 mai 2023 și anume, nu a prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, în mărime de 1285,64 de lei.

Ulterior, la 07 iunie 2023, Alexandr Pastuhov a depus, la Curtea de Apel Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1285,64 de lei și cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Alexandr Pastuhov, împotriva hotărârii din 15 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma de drept menționată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, Alexandr Pastuhov, nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 05 mai 2023 și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat și cererea de apel motivată, în termenul stabilit.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Curtea de Apel Chișinău corect a punctat că apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, Completul de judecată notează că, Alexandr Pastuhov, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza *Golder vs United Kingdom* din 21 februarie 1975, cauza *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza *Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova* din 31 ianuarie 2012, cauza *SA „Universul” vs Republica Moldova* din 10 iulie 2012).

Recurentul nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui

proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Alexandr Pastuhov și de a menține încheierea din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Alexandr Pastuhov.

Se menține încheierea din 09 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/228 împotriva Valentinei Pastuhova și Alexandr Pastuhov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos